

C-477/19. sz. ügy

**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás**

A benyújtás napja:

2019. június 21.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Verwaltungsgericht Wien (Ausztria)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. június 12.

Panaszos:

IE

Ellenérdekű fél:

Magistrat der Stadt Wien

Az alapeljárás tárgya

Építési projekt – Természetvédelem – Párási, költő- vagy pihenőhelyek –
Beavatkozás, károsítás vagy elpusztítás

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

A 92/43/EGK irányelv (élőhelyvédelmi irányelv) értelmezése, EUMSZ 267. cikk

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 1) Úgy kell-e értelmezni az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „pihenőhely” fogalmat, hogy az alatt az időközben elhagyott korábbi pihenőhelyeket is érteni kell?

Ha az erre a kérdésre igenlő válasz adandó:

Valamennyi időközben elhagyott korábbi pihenőhely az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „pihenőhelynek” minősül?

Az e kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

Milyen kritériumok alapján kell meghatározni, hogy valamely időközben elhagyott korábbi pihenőhely az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „pihenőhelynek” minősül-e?

- 2) Milyen kritériumok alapján kell meghatározni, hogy egy bizonyos cselekmény vagy mulasztás az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „pihenőhelybe” történő beavatkozás-e?
- 3) Milyen kritériumok alapján kell meghatározni, hogy egy bizonyos cselekmény vagy mulasztás az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „pihenőhelybe” történő olyan súlyos beavatkozás-e, hogy e „pihenőhelynek” az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „károsításáról” van szó?
- 4) Milyen kritériumok alapján kell meghatározni, hogy egy bizonyos cselekmény vagy mulasztás az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „pihenőhelybe” történő olyan súlyos beavatkozás-e, hogy e pihenőhelynek az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „elpusztításáról” van szó?
- 5) Úgy kell-e értelmezni az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „párási [vagy] költőhely” fogalmat, hogy az alatt egyfelől csak az a pontosan meghatározható terület értendő, amelyen szűk értelemben vett párási aktus vagy a szaporodással közvetlenül összefüggő, szűken értelmezendő tevékenység (mint például az ikrarakás) zajlik, másfelől pedig a „párási [vagy] költőhely” alatt értendő ezt meghaladóan minden olyan pontosan meghatározható terület, amely az utód fejlődése szempontjából feltétlenül szükséges, mint például a tojásrakóhelyek, illetve a lárva- vagy hernyóállapothoz szükséges növényrészek?

Az e kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

Mi értendő az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „párási [vagy] költőhely” alatt, és miképpen kell egy „párási [vagy] költőhelyet” más helyektől térben elhatárolni?

- 6) Milyen kritériumok alapján kell meghatározni, hogy egy bizonyos cselekmény vagy mulasztás az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke

- (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „párási [vagy] költőhelybe” történő beavatkozás-e?
- 7) Milyen kritériumok alapján kell meghatározni, hogy egy bizonyos cselekmény vagy mulasztás az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „párási [vagy] költőhelybe” történő olyan súlyos beavatkozás-e, hogy e „párási [vagy] költőhelynek” az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „károsításáról” van szó?
- 8) Milyen kritériumok alapján kell meghatározni, hogy egy bizonyos cselekmény vagy mulasztás az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „párási [vagy] költőhelybe” történő olyan súlyos beavatkozás-e, hogy e „párási [vagy] költőhelynek” az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „elpusztításáról” van szó?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv (élőhelyvédelmi irányelv), 2., 12., 16. és 23. cikk, valamint a IV. melléklet

A hivatkozott nemzeti jogi rendelkezések

Wiener Naturschutzgesetz (bécsi tartományi természetvédelmi törvény), 4., 5., 7., 9., 10. és 49. §, valamint a melléklet

A tényállás és az eljárás rövid bemutatása

- 1 A Verwaltungsgericht Wiennek (bécsi közigazgatási bíróság, Ausztria) egy szabálysértési hatóság által kivetett pénzbírsággal szembeni panaszt kell elbírálnia.
- 2 A panaszos egy olyan kivitelező cég munkavállalója, amelyet azzal bíztak meg, hogy harmadik vállalkozás útján megtervezzon és megszervezzon egy építési munkát. A vállalkozáson belüli speciális vezetői állása okán a panaszos büntetőjogi felelősséggel tartozik e vállalkozásnak a bécsi tartományi természetvédelmi törvény előírásaiba ütköző esetleges jogsértéseiért, amennyiben nem tudja hitelt érdemlően bizonyítani, hogy mindent megtett a jogsértés megakadályozása érdekében.
- 3 A panaszos terhére a feldhamsterni párási, költő- és/vagy pihenőhelyek elpusztítását, illetve károsítását róják fel, és ezáltal a bécsi tartományi természetvédelmi törvény 10. §-a (3) bekezdése 4. pontjának megsértését. E rendelkezés ültette át az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének

d) pontját. A bécsi tartományi természetvédelmi törvény „pihenőhely”, „párási [vagy] költőhely”, „károsítás” és „elpusztítás” fogalmai ezért ugyanolyan jelentéssel bírnak, mint az élőhelyvédelmi irányelv megfelelő fogalmai. Az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontjában foglalt fogalmak értelmezése ezért döntő jelentőséggel bír az alapeljárás szempontjából.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 4 A panaszost azért akarják felelősségre vonni, mert a kivitelező egy olyan építési vállalkozást bízott meg az építési munkákkal, amely – a hatóság szerint – elpusztította, illetve károsította a feldhamsterni párási, költő- és/vagy pihenőhelyet, ezáltal megsértette a bécsi tartományi természetvédelmi törvény 10. §-a (3) bekezdésének 4. pontjában foglalt tilalmat.
- 5 A panaszos vitatja, hogy elpusztították, illetve károsították volna a feldhamsterni párási, költő- és/vagy pihenőhelyeket.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

- 6 Azt szükséges tisztázni, hogy miképpen kell értelmezni különösen az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontjában foglalt „pihenőhely”, „párási [vagy] költőhely”, „károsítás” és „elpusztítás” fogalmakat.

Pihenőhely

- 7 A jelen esetben a pihenőhely hörcsögtorékat takar. Kérdéses, hogy a pihenőhelyet az elpusztítás, illetve károsítás időpontjában tényleges használatban kell-e hogy álljon, vagy elegendő, hogy egy elhagyott pihenőhely nagy valószínűséggel újra benépesül majd.
- 8 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a pihenőhely fogalmát olyan tágan kell értelmezni, hogy minden elhagyott pihenőhely (mégpedig függetlenül az ismételt benépesítés valószínűségétől) az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontjában foglalt „pihenőhely” fogalma alá sorolandó be. Ez azt célozza, hogy egy ilyen pihenőhely elpusztítása előtt a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság is bekapcsolódjon.

Párási vagy költőhely

- 9 Kérdés, hogy ez a fogalom csak a konkrét párási aktus helyszínét foglalja-e magában, vagy – az Európai Bizottság értelmezésével összhangban – a párázás és az ellés helyszínére, valamint a nem használt párási vagy költőhelyekre is kiterjed-e. A párási helyszínt illetően nem tisztázott továbbá, hogy ez alatt a násztánc területét is érteni kell-e.

- 10 A kérdést előterjesztő bíróság elutasítja a fogalom Bizottság általi tág értelmezését, az ugyanis – szerinte – a tevékenységek túlzott korlátozásával járna. Ennek megfelelően párzási vagy költőhely alatt csak egy olyan fizikailag elhatárolt terület értendő, amely vagy a szűk értelemben vett párzási aktussal áll összefüggésben, vagy pedig ezt meghaladóan a kölyökállat fejlődése szempontjából közvetlenül szükséges területeket is magában foglalja.

Károsítás

- 11 Kérdéses egyebek mellett a beavatkozás és a károsítás elhatárolása. Meg kell határozni, hogy egy beavatkozás mikortól olyan súlyos, hogy károsításról van szó. Ugyanakkor azt is szükséges tisztázni, hogy már egy mulasztással is megvalósítható-e a károsítás vagy az elpusztítás tényállása.
- 12 Az élőhelyvédelmi irányelv 2. cikkben foglalt céljával összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság megítélése szerint akkor van szó a pihenőhely, vagy a párzási, illetve költőhely károsításáról vagy elpusztításáról, ha az adott tevékenységgel illetve mulasztással a szigorúan védett állatfaj „fenntartása és helyreállítása” – tehát a konkrét esetben a párzási, költő- vagy pihenőhelyet (esetlegesen) használó állatok fennmaradása – nagyon jelentős mértékben sérül.
- 13 Következésképpen a pihenőhely károsítása alá sorolandó be minden olyan tevékenység vagy mulasztás, amely egy védett állat fennmaradását súlyosan veszélyezteti, illetve az élettartamát lényegesen lerövidíti.
- 14 Ennek megfelelően a párzási vagy költőhely károsítása alá sorolandó be minden olyan tevékenység vagy mulasztás, amely révén a védett állat párzási sikere bizonyíthatóan jelentős mértékben csökken.

Elpusztítás

- 15 Különösen tisztázni szükséges a károsítás és az elpusztítás elhatárolását.
- 16 A kérdést előterjesztő bíróság megítélése szerint akkor van szó a pihenőhely, vagy párzási, illetve költőhely elpusztításáról, ha egy tevékenység vagy mulasztás azt eredményezi, hogy a pihenőhelyet, vagy párzási, illetve költőhelyet a jövőben nem használják (nem tudják használni) ekként.